

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-52/16-5

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom

Z.

Predmet: Pokretanje postupka za ocjenu zakonitosti članka 59. stavka 7. Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama

Poštovani,

U svezi Vašeg podneska broj: POSI-2.2.1.-385/16-09-01 od 17. svibnja 2016., obavještavamo Vas o sljedećem:

Ovom Sudu podnijeli ste obavijest da po službenoj dužnosti pokrene postupak ocjene zakonitosti članka 59. stavka 7. Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama („Narodne novine“ broj: 7/12., 14/12., 23/12., 25/12., 45/12., 69/12., 85/12., 92/12., 119/12., 147/12., 21/13., 38/13., 93/13., 119/13., 125/13., 129/13., 136/13., 141/13., 154/13., 11/14., 34/14., 45/14., 54/14., 59/14., 86/14., 92/14., 119/14., 129/14., 149/14., 17/15., 29/15., 77/15., 86/15., 125/15., 129/15., 132/15., 139/15.) – dalje: Pravilnik.

U obavijesti se pozivate na odredbe članka 19., 22. stavka 1. i 24. Zakona o osnovnom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj: 80/13., 137/13.) – dalje ZOZO, odredbe članka 1. stavka 1. i 2. stavka 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, broj: 85/08., 112/12.) – dalje: ZSD te članke 3., 5., 14. stavak 2., 58. stavak 2. i 59. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 58/10., 5/14.) – dalje: Ustav.

Naime, navodite da su prije izmjena i dopuna Pravilnika („Narodne novine“, broj: 54/14.) pravo na baterije za slušne aparate imale sve osobe s odgovarajućim stupnjem oštećenja sluha, a nakon toga pravo se osigurava samo djeci do navršene 18. godine života i onoj koja su na redovnom školovanju, što smatrate da je protivno naprijed navedenim odredbama zakona i Ustava. Obrazlažete da se time krši pravo na zdravstvenu zaštitu koja se osigurava pod jednakim uvjetima za sve osiguranike Zavoda te svrha i funkcija osiguranog pomagala (slušnog aparata), što predstavlja

izravnu diskriminaciju egzistencijalno ugrožene skupine osoba s invaliditetom, odnosno velikog broja osoba unutar skupine osoba s istim invaliditetom. U svezi naprijed navedenih odredaba Ustava, smatrate da su narušena ustavna načela jednakosti, socijalne pravde, poštivanja prava građana, zaštite osoba s invaliditetom, kao i prava na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom.

Također se pozivate i na odredbe članka 5. i 25. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i članak 1. Protokola broj 12. uz Konvenciju, koje zahtijevaju od država potpisnica jednakost postupanja i nediskriminaciju, kao i osiguranje uživanja najviših ostvarivih zdravstvenih standarda. Iz navedenih razloga predlažete Sudu da po službenoj dužnosti pokrene postupak ocjene zakonitosti navedene odredbe Pravilnika.

Odredbom članka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama („Narodne novine“ 54/14.) propisano je da se u članku 59. iza stavka 6. dodaje novi stavak 7. koji glasi: „ U roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu Pravilnika, osigurane osobe do navršene 18. godine života odnosno osigurane osobe iznad 18. godine života na redovnom školovanju imaju pravo na baterije za slušna pomagala“.

Ovaj sud je na sjednici vijeća održanoj 25. siječnja 2017. ocijenio da ne postoje razlozi za pokretanje postupka ocjene zakonitosti odredbe općeg akta po službenoj dužnosti, sukladno odredbi članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. 143/12., 152/14. i 94/16.).

Pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaćeno obveznim zdravstvenim osiguranjem, sukladno odredbi članka 19. ZOZO-a, razumijeva osiguranje zdravstvenog standarda pod jednakim uvjetima za sve osigurane osobe. Radi ostvarenja ovoga cilja, Upravno vijeće Zavoda, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležnih komora, u pravilu za svaku kalendarsku godinu utvrđuje standarde i normative zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, uključujući popis vrsta i broja terapijskih i dijagnostičkih postupaka po osiguranoj osobi na godišnjoj razini, iznos potrebnih sredstava u skladu s osiguranim sredstvima, kao i način ostvarivanja prava osiguranih osoba na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

S obzirom da se, sukladno odredbi članka 17. točke 9. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 150/08., 155/09., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 154/11., 12/12., 35/12., 70/12., 144/12., 82/13., 159/13., 22/14., 154/14., 70/16.) osigurava cjelovita (preventivna, kurativna i rehabilitacijska) zdravstvena zaštita djece i mladeži, standard iz osporene odredbe Pravilnika uvažava i posebnost u pogledu zaštite djece.

Ovaj Sud smatra da se kroz osporenu odredbu Pravilnika ne narušava obveza države da posebnu skrb posveti zaštiti osoba s invaliditetom, konkretno osoba s oštećenim sluhom. Osobe s invaliditetom iz ove kategorije imaju pravo na slušno pomagalo, pod uvjetima i na način propisan ZOZO-om i podzakonskim aktima. Država je ranije bila u mogućnosti osigurati i sredstva za izvore energije za slušna pomagala, a sada nije, nego je sredstva osigurala samo za osobe do navršene 18. godina života odnosno osigurane osobe iznad 18. godine života na redovnom školovanju. Prema ocjeni ovoga Suda, to ne znači diskriminatorno postupanje jer se radi o zakonitim i prihvatljivim razlozima za postojanje razlika unutar jedne skupine osoba s invaliditetom, a radi posebne zaštite djece i mladeži.

Slijedom navedenog, mjerodavnim zakonskim odredbama nije predviđena obveza države da u okviru pružanja obveznog zdravstvenog osiguranja i zaštite, osigura i sredstva za izvore energije za slušna pomagala. Činjenica da je država osigurala ta sredstva za određeni krug osoba opravdana je zakonitim razlozima.

Zagreb, 25. siječnja 2017.

Predsjednica vijeća
Dijana Vidović, v.r.